

Premis
ACCA
2017

DAVID BARS-CORTINA

Els compostos fenòlics de l'oliva com agents antioxidants i la seva acumulació en teixit muscular i hepàtic

El treball guardonat ha realitzat una revisió bibliogràfica de les varietats d'oliva presents al nostre país, així com dels principals compostos fenòlics que conté l'oliva. D'altra banda, ha estudiat experimentalment la capacitat antioxidant d'aquests compostos a partir de mostres biològiques de teixit muscular i hepàtic de rata procedents d'un estudi d'ingesta sostinguda de diferents compostos fenòlics de l'oliva (hidroxitirosol, oleuropeïna i pinyolada) i de la farigola.

En concret, s'ha determinat l'estat oxidatiu del teixit muscular a través de la seva concentració de *malondialdehid*; s'ha estudiat l'existència o no d'un efecte positiu dels compostos fenòlics de l'oliva sobre la concentració endògena de la vitamina E en els teixits estudiats mitjançant la tècnica de HPLC (cromatografia líquida d'alta resolució), i s'ha determinat la capacitat del teixit muscular de retenció de metabòlits d'aquests

compostos fenòlics ingerits a través de la dieta mitjançant la tècnica de la cromatografia líquida d'ultraresolució acoblada a un espectròmetre de masses (UPLC-MS/MS).

La ingesta sostinguda de compostos fenòlics n'ha demostrat la biodisponibilitat a nivell muscular.

A més, en el teixit hepàtic femení, els tractaments de l'hidroxitiroso, oleuropeïna i pinyolada + farigola han presentat una concentració de vitamina E estadísticament significativament superior ($p < 0,05$). Aquesta suplementació de la dieta amb compostos fenòlics de l'oliva, que ha permès l'augment de la concentració hepàtica de la vitamina E, obre la porta a

poder ésser un tractament efectiu en l'ésser humà enfront de malalties hepàtiques comunes dels països occidentals (malaltia del fetge gras no alcohòlic NAFLD i esteatosi hepàtica no alcohòlica NASH).

*Sr. Joandomènec Ros, Sr. David Bars-Cortina i
M. H. Sra. Carme Forcadell, Presidenta del Parlament de Catalunya*

Treball Final de Màster de Nutrició i Salut a la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) guardonat amb el Premi Sant Jordi 2017 de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació, societat filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

Treball publicat a: Food and Function 2018 Mar 1;9(3):1433-1443. PMID:29437171.

Autor treball: David Bars-Cortina

Coordinador treball final de Màster: Professor Alfred Benavent Vallès. Àrea de Ciències de la Salut. Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

Coordinadora part experimental treball final de Màster: Coordinadora part experimental treball final de Màster: Doctora Maria-José Motilva. Departament Ciència i Tecnologia dels Aliments de la Universitat de Lleida. Adreça actual: Instituto de Ciencias de la Vid y del Vino (ICVV, CSIC).

ORIOL COMAS-BASTÉ

Valoració de les declaracions de salut en l'etiquetatge d'aliments comercialitzats a Catalunya

Des de l'any 2006 les declaracions de propietats saludables presents als aliments es regeixen sota el Reglament (CE) núm 1924/2006 que té com a principal objectiu que la població disposi d'informació veraç, fiable i científicament validada. Des de llavors, les afirmacions de salut s'han d'adequar als textos i condicions autoritzats. La normativa estableix dos grans grups de declaracions: declaracions referides al paper dels nutrients o altres components sobre els creixements, desenvolupament i funcions del cos humà; i les declaracions referides a la reducció d'un factor de risc de malaltia i declaracions relacionades amb la salut i el desenvolupament dels nens.

Aquest estudi té com a objectiu conèixer i estimar el nombre de declaracions de propietats saludables presents en l'etiquetatge de diferents aliments del mercat català, així com valorar si aquestes declaracions s'adeqüen a la normativa vigent. Es van avaluar un total de 3.220 aliments comercialitzats en diferents punts de venda de Catalunya. Només un 5% dels productes avaluats van presentar una o més declaracions de salut en les etiquetes, ja fos en forma de text, imatge o símbol. D'aquestes, la gran majoria feien referència a l'acció fisiològica d'un nutrient o una substància. Només el 0,5% dels productes contenien declaracions relatives al desenvolupament i la salut dels

nens, i el 0,3% eren relatives a la reducció d'un factor de risc de malaltia.

Les categories d'aliments que van presentar una major freqüència de declaracions de salut van ser llets de creixement, begudes vegetals, llets fermentades, margarines, llets, cereals d'esmorzar i suc de fruita. Entre els 162 productes que incloïen declaracions en les etiquetes es van identificar un total de 384 declaracions, de les quals més del 60% feien referència a les funcions de vitamines i minerals. El 73% de les declaracions de salut s'adequaven als textos i les condicions autoritzats per la normativa.

Excm. Sra. Mercè Cornesa, presidenta de la Diputació de Barcelona, Sr. Joandomènec Ros, Sr. Oriol Comas-Basté i Hble. Sra. Francesca Tur, Consellera de cultura del Govern balear

Treball guardonat amb el Premi Sant Jordi 2018 de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (ACCA), societat filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Títol del treball: Valoració de les declaracions de salut en l'etiquetatge d'aliments comercialitzats a Catalunya

Autor del treball: Oriol Comas-Basté

Coordinadores del treball: Doctora Mariluz Latorre-Moratalla i Doctora M. Carmen Vidal-Carou; Departament de Nutrició, Ciències de l'Alimentació i Gastronomia de la Universitat de Barcelona; i Sra. Victòria Castell-Garralda, subdirecció general de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.